

NGHIÊN CỨU ĐÁNH GIÁ ĐA DẠNG DI TRUYỀN NGUỒN GEN CÂY MẠY BÓI (*Bambusa burmanica* Gamble) TẠI MỘT SỐ TỈNH TÂY BẮC

Lê Sơn^{1*}, Nguyễn Thị Việt Hà¹, Lê Thị Thủy¹, Hà Thị Huyền Ngọc¹,
Trần Thị Thu Hà¹, Đinh Công Trình², Lê Anh Thanh², Nguyễn Thị Hương Ly²,
Hoàng Diệp Linh², Lò Văn Bình², Nguyễn Thanh Lân²

¹ Viện Nghiên cứu Giống và Công nghệ Sinh học Lâm nghiệp, Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

² Trung tâm Khoa học Lâm nghiệp Tây Bắc, Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

TÓM TẮT

Mạy bói (*Bambusa burmanica* Gamble) là loài cây đa tác dụng, có giá trị kinh tế cao và được dùng phổ biến ở nhiều quốc gia, trong đó có Việt Nam. Ở nước ta, Mạy bói có phân bố tự nhiên chủ yếu ở khu vực Tây Bắc. Những năm gần đây, loài cây này bắt đầu được phát triển trong sản xuất, do đó việc nghiên cứu phát triển và bảo tồn nguồn gen loài cây này là cần thiết. Trong các hoạt động chọn lọc và phát triển giống, nghiên cứu phân tích đa dạng di truyền nguồn gen loài là hoạt động cần thiết. Các thông tin về cấu trúc quần thể, tính đa dạng di truyền của loài cung cấp những thông tin cơ bản cho việc xây dựng các hoạt động nghiên cứu và phát triển để vừa phát triển được nguồn giống có chất lượng, lại vừa duy trì tính đa dạng di truyền cần thiết của loài nhằm đáp ứng các mục tiêu nghiên cứu trong tương lai. Kết quả phân tích 48 mẫu Mạy bói thu thập từ 3 tỉnh Sơn La, Điện Biên và Lai Châu (4 điểm/tỉnh × 4 mẫu/điểm) bằng 7 mồi ISSR cho thấy mức độ đa dạng di truyền của Mạy bói tương đối cao ($h=0,198$) với mức độ sai khác về mặt di truyền giữa các quần thể là 24%. Trong đó, quần thể Sơn La có tính đa dạng di truyền cao nhất và có khoảng cách di truyền xa hơn hẳn so với 2 quần thể còn lại. Một số ứng dụng của phân tích đa dạng di truyền trong nghiên cứu phát triển nguồn gen loài cây này cũng được đề cập trong nghiên cứu này.

Từ khóa: Đa dạng di truyền, chỉ thị phân tử, Mạy bói, ISSR

Evaluate on genetic diversity of *Bambusa burmanica* Gamble in some North - Western provinces of Vietnam

Bambusa burmanica Gamble is a popular multi-use species in many countries, including Vietnam. In Vietnam, *Bambusa burmanica* Gamble is distributed naturally in the North-Western region. In recent years, this species is planted widely in some provinces for sprouts or canes production, thus research on genetic improvement and conservation is very important. The knowledge of genetic diversity provides the paramount information for research activities design in order to develop the genetic improved cultivars as well as maintain diverse genetic resources of the species. The results of the analysis of 48 samples of *Bambusa burmanica* Gamble collected from 3 provinces of Son La, Dien Bien and Lai Chau (4 locations/province × 4 samples/location) using 7 ISSR primers show that the genetic diversity of May boi is relatively high ($h=0.198$) with 24% genetic difference between populations. Which, Son La population has the highest genetic diversity and a much longer genetic distance than the others. Some applications of genetic diversity analysis in the study of the genetic development of this species are also mentioned in this study.

Keywords: *Bambusa burmanica* Gamble, genetic diversity, ISSR, molecular marker